

Υπόθεση C-402/22

Σύνοψη της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως κατά το άρθρο 98, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου

Ημερομηνία καταθέσεως:

20 Ιουνίου 2022

Αιτούν δικαστήριο:

Raad van State (Κάτω Χώρες)

Ημερομηνία της αποφάσεως του αιτούντος δικαστηρίου:

15 Ιουνίου 2022

Εκκαλών:

Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

Εφεσίβλητος:

M.A.

Αντικείμενο της κύριας δίκης

Έφεση του Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Υφυπουργού Δικαιοσύνης και Ασφάλειας, Κάτω Χώρες, στο εξής: Staatssecretaris) κατά αποφάσεως του Rechtbank Den Haag (πρωτοδικείου Χάγης, Κάτω Χώρες) σε διαδικασία αφορώσα αίτηση διεθνούς προστασίας η οποία απορρίφθηκε με το σκεπτικό ότι ο εμπλεκόμενος αλλοδαπός έχει καταδικασθεί με ισχύ δεδικασμένου, μεταξύ άλλων, για σεξουαλική κακοποίηση σε περισσότερες από μία περιπτώσεις και για τον λόγο αυτόν ο Staatssecretaris εκτιμά ότι συνιστά κίνδυνο για την κοινωνία.

Αντικείμενο και νομική βάση της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως

Με την παρούσα αίτηση προδικαστικής αποφάσεως το αιτούν δικαστήριο συντάσσεται με το αίτημα για έκδοση προδικαστικής αποφάσεως που υπέβαλε το Verwaltungsgerichtshof (Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο, Αυστρία) στην υπόθεση C-663/21 και το Raad van State (Συμβούλιο της Επικρατείας, Βέλγιο) στην υπόθεση C-8/22 και ζητεί την ερμηνεία της έννοιας του ιδιαίτερα σοβαρού εγκλήματος που διαλαμβάνεται στο άρθρο 14, παράγραφος 4, στοιχείο β', της

οδηγίας 2011/95. Επιπλέον, το αιτούν δικαστήριο επαναλαμβάνει τα προδικαστικά ερωτήματα που υποβλήθηκαν από το βελγικό Raad van State στην υπόθεση C-8/22.

Προδικαστικά ερωτήματα

Ερώτημα 1α

Πότε ένα έγκλημα θεωρείται τόσο «ιδιαίτερα σοβαρό» κατά την έννοια του άρθρου 14, παράγραφος 4, στοιχείο β΄, της οδηγίας 2011/95, ώστε ένα κράτος μέλος να επιτρέπεται να αρνηθεί τη χορήγηση καθεστώτος πρόσφυγα σε πρόσωπο που χρήζει διεθνούς προστασίας;

Ερώτημα 1β

Ασκούν τα κριτήρια, τα οποία εφαρμόζονται επί «σοβαρού εγκλήματος» κατά το άρθρο 17, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, της οδηγίας 2011/95 και παρατίθενται στη σκέψη 56 της αποφάσεως του Δικαστηρίου της 13ης Σεπτεμβρίου 2018, Ahmed, EU:C:2018:713, επιρροή προκειμένου να κριθεί αν πρόκειται για «ιδιαίτερα σοβαρό έγκλημα»; Αν ναι, υπάρχουν και άλλα, πρόσθετα κριτήρια που έχουν ως αποτέλεσμα το έγκλημα να πρέπει να χαρακτηριστεί ως «ιδιαίτερα» σοβαρό;

Ερώτημα 2

Έχει το άρθρο 14, παράγραφος 4, στοιχείο β΄, της οδηγίας 2011/95 την έννοια ότι ο κίνδυνος για την κοινωνία αποδεικνύεται από το γεγονός και μόνον ότι ο δικαιούχος του καθεστώτος πρόσφυγα έχει καταδικασθεί με ισχύ δεδικασμένου για τη διάπραξη ιδιαίτερα σοβαρού εγκλήματος ή η εν λόγω διάταξη πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι το γεγονός και μόνον ότι έχει καταδικασθεί με ισχύ δεδικασμένου για τη διάπραξη ιδιαίτερα σοβαρού εγκλήματος δεν αρκεί για να αποδειχθεί η ύπαρξη κινδύνου για την κοινωνία;

Ερώτημα 3

Εάν το γεγονός και μόνον της καταδίκης με ισχύ δεδικασμένου για τη διάπραξη ιδιαίτερα σοβαρού εγκλήματος δεν αρκεί για να αποδειχθεί η ύπαρξη κινδύνου για την κοινωνία, έχει το άρθρο 14, παράγραφος 4, στοιχείο β΄, της οδηγίας 2011/95 την έννοια ότι επιβάλλει στο κράτος μέλος να αποδείξει ότι ο αιτών εξακολουθεί μετά την καταδίκη του να συνιστά κίνδυνο για την κοινωνία; Πρέπει το κράτος μέλος να αποδείξει ότι ο κίνδυνος αυτός είναι πραγματικός και ενεστώς ή αρκεί η ύπαρξη δυνητικού κινδύνου; Έχει το άρθρο 14, παράγραφος 4, στοιχείο β΄, της οδηγίας 2011/95, ερμηνευόμενο αυτοτελώς ή σε συνδυασμό με την αρχή της αναλογικότητας, την έννοια ότι παρέχει τη δυνατότητα ανάκλησης του καθεστώτος πρόσφυγα μόνον εάν η ανάκληση είναι αναλογική και εάν ο κίνδυνος που συνιστά ο δικαιούχος αυτού του καθεστώτος είναι αρκούντως σοβαρός ώστε να δικαιολογεί την ανάκληση;

Ερώτημα 4

Εάν το κράτος μέλος δεν υποχρεούται να αποδείξει ότι, μετά την καταδίκη του, ο αιτών εξακολουθεί να συνιστά κίνδυνο για την κοινωνία και ότι ο κίνδυνος αυτός είναι πραγματικός, ενεστώς και αρκούντως σοβαρός ώστε να δικαιολογεί την ανάκληση του καθεστώτος πρόσφυγα, έχει το άρθρο 14, παράγραφος 4, στοιχείο β', της οδηγίας 2011/95/ΕΕ την έννοια ότι ο κίνδυνος για την κοινωνία αποδεικνύεται, κατ' αρχήν, από το γεγονός ότι ο δικαιούχος του καθεστώτος πρόσφυγα έχει καταδικασθεί με ισχύ δεδικασμένου για ιδιαίτερα σοβαρό έγκλημα αλλά ότι ο τελευταίος μπορεί να αποδείξει ότι δεν συνιστά ή δεν συνιστά (πλέον) τέτοιο κίνδυνο;

Σχετικές διατάξεις του δικαίου της Ένωσης

Οδηγία 2011/95/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, σχετικά με τις απαιτήσεις για την αναγνώριση των υπηκόων τρίτων χωρών ή των απάτριδων ως δικαιούχων διεθνούς προστασίας, για ένα ενιαίο καθεστώς για τους πρόσφυγες ή για τα άτομα που δικαιούνται επικουρική προστασία και για το περιεχόμενο της παρεχόμενης προστασίας: αιτιολογικές σκέψεις 2, 4, 23 και 24 και άρθρα 2, 12, 14 και 17

Οδηγία 2008/115/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, σχετικά με τους κοινούς κανόνες και διαδικασίες στα κράτη μέλη για την επιστροφή των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών: Άρθρα 5, 6, 8 και 9

Παρατιθέμενη νομολογία του Δικαστηρίου

Απόφαση της 2ας Μαρτίου 2010, Salahadin Abdulla κ.λπ., C-175/08, EU:C:2010:105

Απόφαση της 13ης Σεπτεμβρίου 2018, Ahmed, C-369/17, EU:C:2018:713

Απόφαση της 11ης Απριλίου 2019, Tarola, C-483/17, EU:C:2019:309

Απόφαση της 14ης Μαΐου 2019, M κ.λπ. (Ανάκληση του καθεστώτος πρόσφυγα), C-391/16, EU:C:2019:403

Απόφαση της 12ης Δεκεμβρίου 2019, G.S. και V.G. (Απειλή για τη δημόσια τάξη), C-381/18, EU:C:2019:1072

Σχετικές διατάξεις του διεθνούς δικαίου

Σύμβαση περί του καθεστώτος των προσφύγων που υπεγράφη στη Γενεύη στις 28 Ιουλίου 1951, όπως τροποποιήθηκε με το πρωτόκολλο της Νέας Υόρκης (στο εξής: Σύμβαση της Γενεύης): άρθρο 33

Σχετικές διατάξεις του εθνικού δικαίου

Vreemdelingenwet 2000 (νόμος του 2000 περί αλλοδαπών): άρθρο 29

Vreemdelingenbesluit 2000 (κανονιστική πράξη περί αλλοδαπών του 2000): άρθρο 3.105c.

Vreemdelingencirculaire 2000 (εγκύκλιος του 2000 περί αλλοδαπών): σημείο B1/4.4 και σημείο C2/7.10.1

Συνοπτική έκθεση των πραγματικών περιστατικών και της πορείας της διαδικασίας

- 1 Ο αλλοδαπός κατάγεται από τη Λιβύη. Στις 5 Ιουλίου 2018 υπέβαλε τέταρτη αίτηση για παροχή διεθνούς προστασίας στο Βέλγιο. Με απόφαση της 12ης Ιουνίου 2020 ο Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie (ως αρμόδια αρχή σε θέματα ασύλου κατά την ολλανδική νομοθεσία περί αλλοδαπών) απέρριψε την αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας με την αιτιολογία ότι το 2018 ο αλλοδαπός είχε καταδικασθεί με απόφαση του Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden (εφετείου Arnhem-Leeuwarden, Κάτω Χώρες) έχουσα ισχύ δεδικασμένου σε στερητική της ελευθερίας ποινή είκοσι τεσσάρων μηνών για σεξουαλική κακοποίηση σε τρεις περιπτώσεις (που έλαβαν χώρα το ίδιο βράδυ), απόπειρα σεξουαλικής κακοποίησης σε μία περίπτωση και κλοπή του κινητού τηλεφώνου ενός εκ των θυμάτων του. Κατά την εκτίμηση του Staatssecretaris τα εν λόγω εγκλήματα συνιστούν συλλήβδην «ιδιαίτερα σοβαρό έγκλημα» και, για τον λόγο αυτόν, ο αλλοδαπός θεωρείται κίνδυνος για την κοινωνία. Ως εκ τούτου, ο Staatssecretaris στήριξε την άρνηση χορήγησης του καθεστώτος πρόσφυγα στο άρθρο 14, παράγραφος 4, στοιχείο β', σε συνδυασμό με την παράγραφο 5, της οδηγίας 2011/95.
- 2 Με απόφαση της 13ης Ιουλίου 2020 το Rechtbank Den Haag έκανε δεκτή την προσφυγή του αλλοδαπού κατά της αποφάσεως του Staatssecretaris. Το Rechtbank έκρινε ότι ο Staatssecretaris δεν τεκμηρίωσε επαρκώς την άποψή του ότι τα εγκλήματα που τέλεσε ο αλλοδαπός, ο πραγματικός βαθμός σοβαρότητας αυτών και το είδος και η έκταση της βίας είναι τέτοιας σοβαρότητας και έντασης ώστε να δικαιολογούν άρνηση χορήγησης του καθεστώτος πρόσφυγα. Στην απόφασή του το Rechtbank παρέπεμψε στην απόφαση του Δικαστηρίου της 13ης Σεπτεμβρίου 2018, Ahmed, C-369/17, EU:C:2018:713 (στο εξής: απόφαση Ahmed). Επιπλέον, το Rechtbank έκρινε ότι, όσον αφορά το κατά πόσον ο αλλοδαπός αποτελεί κίνδυνο για την κοινωνία, ο Staatssecretaris έπρεπε να εξετάσει αν ο αλλοδαπός αποτελεί πραγματική, ενεστώσα και αρκούντως σοβαρή απειλή, στρεφόμενη κατά θεμελιώδους συμφέροντος της κοινωνίας. Τούτο συνιστά έναν ακόμη λόγο για τον οποίο κρίθηκε ότι ο Staatssecretaris δεν αιτιολόγησε επαρκώς την απόφασή του.
- 3 Κατά της εν λόγω αποφάσεως του Rechtbank ο Staatssecretaris άσκησε έφεση ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου.

Κυριότερα επιχειρήματα των διαδίκων της κύριας δίκης

- 4 Ενώπιον του δευτεροβάθμιου δικαστηρίου ο Staatssecretaris υποστηρίζει ότι το Rechtbank εσφαλμένα έκρινε ότι δεν ήταν επαρκής η αιτιολογία της αποφάσεώς του στην οποία αναφέρεται ότι ο αλλοδαπός καταδικάσθηκε με ισχύ δεδικασμένου για ιδιαίτερα σοβαρό έγκλημα. Όπως αναφέρει, με απόφαση του Gerechtshof ο αλλοδαπός καταδικάσθηκε σε συνολική στερητική της ελευθερίας ποινή είκοσι τεσσάρων μηνών, μεταξύ άλλων, για σεξουαλική κακοποίηση κατά συρροή. Κατά συνέπεια, πληρούται η αντικειμενική υπόσταση του «ιδιαίτερα σοβαρού εγκλήματος» που προβλέπεται στο σημείο C2/7.10.1 του Vreemdelingen­circulaire 2000 (όπου θεσπίζονται οι κατευθυντήριες γραμμές που πρέπει να ακολουθεί ο Staatssecretaris στον τομέα αυτόν), ήτοι υφίσταται δικαστική απόφαση έχουσα ισχύ δεδικασμένου με την οποία ο αλλοδαπός έχει καταδικασθεί για μια ή περισσότερες αξιόποινες πράξεις σε μία ή περισσότερες στερητικές της ελευθερίας ποινές ή σε μέτρα στερητικά της ελευθερίας συνολικής διάρκειας τουλάχιστον δέκα μηνών.
- 5 Ο Staatssecretaris επεσήμανε ότι η ποινή που προβλέπεται στον Vreemdelingen­circulaire πρέπει να θεωρηθεί ότι αποτελεί το κατώτατο όριο και ότι αποσκοπεί στην εδραίωση της ασφάλειας δικαίου. Οσάκις υφίσταται τοιαύτη ποινή, βάσει των περιστάσεων της κάθε περιπτώσεως κρίνεται κατά πόσον το έγκλημα είναι «ιδιαίτερα σοβαρό». Με τον τρόπο αυτόν, συγκεκριμενοποιείται η έννοια του ιδιαίτερα σοβαρού εγκλήματος κατά το άρθρο 14, παράγραφος 4, στοιχείο β', της οδηγίας 2011/95. Επιπλέον, ο Staatssecretaris προέβαλε ότι συγκεκριμενοποίησε την έννοια του κινδύνου για την κοινωνία κατά τον Vreemdelingen­circulaire, εκτιμώντας ότι ο αλλοδαπός που έχει καταδικασθεί για σεξουαλικό αδίκημα (όπως η σεξουαλική κακοποίηση), μπορεί, εν πάση περιπτώσει, να θεωρηθεί ότι συνιστά κίνδυνο για την κοινωνία. Ως εκ τούτου, ο Staatssecretaris φρονεί ότι ενήργησε σύμφωνα με τις δημοσιευμένες κατευθυντήριες γραμμές.
- 6 Κατά την άποψή του, η ιδιαίτερη σοβαρότητα των τελεσθέντων εγκλημάτων προκύπτει από το γεγονός ότι ο αλλοδαπός αποπειράθηκε να αγγίξει τα γεννητικά όργανα των θυμάτων του και να ασελγήσει στο σώμα τους. Με τις πράξεις αυτές ο αλλοδαπός προσέβαλε κατά ιδιαίτερα σοβαρό τρόπο τη σωματική ακεραιότητα των θυμάτων του. Κατά τον Staatssecretaris, από το ενδιαφέρον των μέσων μαζικής ενημέρωσης για την υπόθεση αυτή συνάγεται ότι τα σεξουαλικά εγκλήματα, όπως το επίμαχο εν προκειμένω, προκαλούν φόβο και ανασφάλεια και συνταράσσουν την κοινωνία. Αυτός είναι, άλλωστε, και ο λόγος που το εθνικό ποινικό δικαστήριο επέβαλε στον αλλοδαπό τη βαριά, για τα ολλανδικά δεδομένα, στερητική της ελευθερίας ποινή των είκοσι τεσσάρων μηνών. Λαμβανομένων υπόψη όλων των περιστάσεων, ο Staatssecretaris φρονεί ότι η άρνηση χορήγησης του καθεστώτος πρόσφυγα στον αλλοδαπό είναι δικαιολογημένη.
- 7 Όσον αφορά την έννοια του κινδύνου για την κοινωνία υπό το πρίσμα του άρθρου 14, παράγραφος 4, στοιχείο β', της οδηγίας 2011/95, ο Staatssecretaris

τάσσεται υπέρ της απόψεως ότι ο κίνδυνος αυτός υφίσταται κατά κανόνα οσάκις διαπιστώνεται ότι ο αλλοδαπός έχει καταδικασθεί με ισχύ δεδικασμένου για τη διάπραξη «διαίτερα σοβαρού εγκλήματος», καθώς και ότι εναπόκειται στον αλλοδαπό να αποδείξει ότι δεν συνιστά κίνδυνο για την κοινωνία. Περαιτέρω, επικαλούμενος την απόφαση του Δικαστηρίου της 12ης Δεκεμβρίου 2019, G.S. και V.G. (Απειλή για τη δημόσια τάξη), C-381/18, EU:C:2019:1072, σκέψη 54, ο Staatssecretaris υποστηρίζει ότι το Rechtbank εφάρμοσε εσφαλμένο κριτήριο εκτίμησης, καθόσον δέχθηκε ότι στο πλαίσιο συγκεκριμενοποίησης της έννοιας του κινδύνου για την κοινωνία, πρέπει να αξιολογείται κατά πόσον ο αλλοδαπός συνιστά πραγματική, ενεστώσα και αρκούντως σοβαρή απειλή, θίγουσα θεμελιώδες συμφέρον της κοινωνίας.

- 8 Ο αλλοδαπός προβάλλει ότι ο Staatssecretaris εσφαλμένα αρνήθηκε να του χορηγήσει το καθεστώς πρόσφυγα. Υποστηρίζει ότι ο Staatssecretaris έσφαλε καθόσον δεν άσκησε κατά τρόπο περιοριστικό την παρεχόμενη σε αυτόν αρμοδιότητα που περιστελλεί την υποχρέωση χορήγησης καθεστώτος πρόσφυγα σε πρόσφυγα. Επιπλέον, θεωρεί ότι ο Staatssecretaris εσφαλμένα έλαβε ως αφετηρία το ύψος της ποινής κατά τον έλεγχο και την αξιολόγηση που διενήργησε σε σχέση με το αν το έγκλημα είναι ιδιαίτερα σοβαρό. Σύμφωνα με τον αλλοδαπό, η αρχή της αναλογικότητας, ως αρχή του δικαίου της Ένωσης, επιτάσσει την εκτίμηση κάθε περιπτώσεως βάσει των οικείων περιστάσεων, κάτι που δεν συμβαίνει όταν λαμβάνεται ως αφετηρία η διάρκεια της ποινής. Υποστηρίζει, δε, ότι είναι δυσανάλογο να μην του χορηγείται το καθεστώς πρόσφυγα, μολονότι απέδειξε ότι αντιμετωπίζει βάσιμο φόβο διώξεως στη χώρα καταγωγής του.

Συνοπτική έκθεση του σκεπτικού της διατάξεως περί παραπομπής

- 9 Το Raad van State (Συμβούλιο της Επικρατείας, Κάτω Χώρες) συντάσσεται με τα προδικαστικά ερωτήματα που υποβλήθηκαν στο πλαίσιο αιτήσεων προδικαστικής αποφάσεως στην υπόθεση C-663/21 (Verwaltungsgerichtshof, Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο, Αυστρία) και στην υπόθεση C-8/22 (Raad van State [Συμβούλιο της Επικρατείας], Βέλγιο, ζητεί όμως περαιτέρω διευκρινίσεις.
- 10 Το Verwaltungsgerichtshof δέχθηκε ότι η υπόθεση της κύριας δίκης αφορούσε την τέλεση ιδιαίτερα σοβαρού εγκλήματος και, συνεπώς, πληρούνταν οι προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 14, παράγραφος 4, στοιχείο β', της οδηγίας 2011/95. Το εθνικό δικαστήριο ζητούσε να διευκρινιστεί, μεταξύ άλλων, πώς πρέπει να γίνεται η στάθμιση των εννόμων αγαθών όταν πρόκειται, αφενός, για το δικαίωμα του αλλοδαπού να παραμείνει στην Ευρωπαϊκή Ένωση και να μην απελαθεί και, αφετέρου, για την προστασία της δημόσιας τάξεως. Η απάντηση στα εν λόγω ερωτήματα θα μπορούσε να είναι κρίσιμη για την υπό κρίση υπόθεση, ωστόσο το Raad van State ζητεί επιπλέον την ερμηνεία της έννοιας του ιδιαίτερα σοβαρού εγκλήματος.

- 11 Το βελγικό Raad van State υπέβαλε ερωτήματα σχετικά με την ερμηνεία της έννοιας του κινδύνου για την κοινωνία και τη σχέση που υφίσταται μεταξύ της έννοιας αυτής και της έννοιας του ιδιαίτερα σοβαρού εγκλήματος, χωρίς όμως να ζητεί και την ερμηνεία της ίδιας της έννοιας του ιδιαίτερα σοβαρού εγκλήματος. Η απάντηση στα προδικαστικά ερωτήματα του Raad van State είναι κρίσιμη και για το αιτούν δικαστήριο. Ως εκ τούτου, το αιτούν δικαστήριο επαναλαμβάνει τα εν λόγω ερωτήματα (ερωτήματα 2 έως 4 της παρούσας αιτήσεως).
- 12 Το Raad van State διαπιστώνει ότι το γράμμα του άρθρου 14, παράγραφος 4, στοιχείο β', της οδηγίας 2011/95 δεν περιέχει ορισμό της έννοιας «ιδιαιτέρα σοβαρό έγκλημα». Η διάταξη αυτή έχει διατυπωθεί ως προαιρετικού χαρακτήρα αρμοδιότητα των κρατών μελών, όπως άλλωστε καταδεικνύει το ρήμα «δύνανται». Ως εκ τούτου, το αιτούν δικαστήριο συνάγει ότι τα κράτη μέλη διαθέτουν περιθώριο εκτιμήσεως όταν εξετάζουν κατά πόσον συνιστά κίνδυνο για την κοινωνία ο αλλοδαπός, καθόσον έχει καταδικασθεί με ισχύ δεδικασμένου για τη διάπραξη «ιδιαιτέρα σοβαρού εγκλήματος». Από τη διάταξη δεν συνάγεται το εύρος του περιθωρίου εκτιμήσεως που διαθέτουν τα κράτη μέλη για τη συγκεκριμενοποίηση του άρθρου 14, παράγραφος 4, στοιχείο β', της οδηγίας 2011/95. Κατά συνέπεια, το Raad van State διερωτάται ποια είναι τα νομικά όρια στο πλαίσιο των οποίων τα κράτη μέλη μπορούν να συγκεκριμενοποιούν περαιτέρω την έννοια του ιδιαίτερα σοβαρού εγκλήματος και βάσει ποίων περιστάσεων τα κράτη μέλη οφείλουν να διαπιστώνουν αν ο αλλοδαπός έχει καταδικασθεί με ισχύ δεδικασμένου τελεσίδικα για ιδιαίτερα σοβαρό έγκλημα.
- 13 Περαιτέρω, από το γράμμα του άρθρου 14, παράγραφος 4, στοιχείο β', της οδηγίας 2011/95 προκύπτει ότι, εν πάση περιπτώσει, πρέπει να υπάρχει τουλάχιστον μία καταδίκη με ισχύ δεδικασμένου για «ιδιαιτέρα σοβαρό έγκλημα», δεδομένου ότι σε όλες τις γλωσσικές αποδόσεις η εν λόγω έννοια χρησιμοποιείται στον ενικό αριθμό. Περισσότερες καταδίκες για ήσσονος σημασίας εγκλήματα δεν εμπίπτουν σε αυτόν τον χαρακτηρισμό¹.
- 14 Σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου της 2ας Μαρτίου 2010, *Salahadin Abdulla κ.λπ.*, C-175/08, EU:C:2010:105, σκέψεις 51 έως 53, οι διατάξεις της οδηγίας 2011/95 που προβλέπουν τις προϋποθέσεις αναγνώρισεως καθεστώτος πρόσφυγα θεσπίστηκαν ούτως ώστε οι αρμόδιοι εθνικοί φορείς των κρατών μελών να καθοδηγούνται κατά την εφαρμογή της συμβάσεως της Γενεύης. Από το ιστορικό θεσπίσεως της οδηγίας 2004/83/EK, η οποία προΐσχυσε της οδηγίας 2011/95, συνάγεται περαιτέρω ότι πρόθεση του νομοθέτη της Ένωσης ήταν να παράσχει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να αποκλείουν από τη χορήγηση καθεστώτος πρόσφυγα τους αλλοδαπούς που συνιστούν κίνδυνο για την κοινωνία. Για τον λόγο αυτόν έγινε αναφορά στο άρθρο 33, παράγραφος 2, της σύμβασης της Γενεύης. Συνεπώς, το άρθρο 14, παράγραφος 4, στοιχείο β', της οδηγίας 2011/95 πρέπει να ερμηνεύεται υπό το πρίσμα της σύμβασης της

¹ Πρβλ. την έκθεση *Judicial Analysis: Ending international protection* του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο (EUAA) του έτους 2021.

Γενεύης. Εντούτοις, ούτε η σύμβαση παρέχει ενδείξεις για την έννοια του ιδιαίτερα σοβαρού εγκλήματος. Ωστόσο, η Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους πρόσφυγες έχει αναφέρει ότι σε κάθε περίπτωση κατώτατο όριο πρέπει να αποτελεί «a capital crime or a very grave punishable act». ² Στο πλαίσιο της συναφούς εκτιμήσεως, κατά την Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όλες οι συγκεκριμένες περιστάσεις κάθε περίπτωσης.

- 15 Όσον αφορά το καθεστώς επικουρικής προστασίας, από τη διατύπωση του άρθρου 17, παράγραφος 1, στοιχείο β', της οδηγίας 2011/95 συνάγεται ότι ο νομοθέτης της Ένωσης θέλησε να αποκλείσει τη χορήγηση της εν λόγω προστασίας σε αλλοδαπό εφόσον συντρέχουν σοβαροί λόγοι για να θεωρείται ότι έχει διαπράξει «σοβαρό έγκλημα». Στην απόφαση Ahmed το Δικαστήριο έκρινε ότι η έννοια του σοβαρού εγκλήματος αποτελεί έννοια του δικαίου της Ένωσης και πρέπει να ερμηνεύεται αυτοτελώς και ομοιόμορφα (σκέψεις 33-36). Εξάλλου, στη σκέψη 56 το Δικαστήριο έκρινε ότι για την εκτίμηση του βαθμού σοβαρότητας του εγκλήματος στην οποία προβαίνουν τα κράτη μέλη υπό το πρίσμα του άρθρου 17, παράγραφος 1, στοιχείο β', της οδηγίας ασκεί επιρροή πληθώρα κριτηρίων, μεταξύ άλλων η φύση της επίμαχης πράξης, η ζημία που προκλήθηκε, η μορφή της διαδικασίας δίωξης, η φύση της προβλεπόμενης ποινής, και το κατά πόσον η συγκεκριμένη πράξη χαρακτηρίζεται επίσης ως σοβαρό έγκλημα στην πλειονότητα των άλλων δικαιοκώων συστημάτων. Ανακύπτει το ζήτημα κατά πόσον οι πτυχές αυτές είναι κρίσιμες και για τη συγκεκριμενοποίηση της έννοιας του ιδιαίτερα σοβαρού εγκλήματος κατά το άρθρο 14, παράγραφος 4, στοιχείο β', της οδηγίας 2011/95, που αναφέρεται στην ιδιότητα του πρόσφυγα. Το αιτούν δικαστήριο φρονεί ότι η απόφαση Ahmed δεν παρέχει συναφώς επαρκή στοιχεία.

² UNHCR Handbook on Procedures and Criteria for Determining Refugee Status under the 1951 Convention, αριθ. 155-161.